

Disturbios

Títol original: *Unruh* **Direcció i guió:** Cyril Schäublin **País:** Suïssa **Durada:** 93 min **Any:** 2022 **Gènere:** Drama **Interpretació:** Clara Gostynski, Alexei Evstratov, Valentin Merz, Li Tavor, Daniel Stähli, Hélio Thiémond, Mayo Irion, Laurent Ferrero, Monika Stalder, Laurence Bretignier, Nikolai Bosshardt **Música:** Li Tavor **Fotografia:** Silvan Hillmann **Distribuïdora:** Víctor Paz Morandeira **Estrena a Espanya:** 24/02/2023

Apta per a tots els públics

Versió original subtitulada en espanyol

SINOPSI

Les noves tecnologies estan transformant una ciutat rellotgera del segle XIX a Suïssa. La Josephine, una jove treballadora d'una fàbrica, produeix la roda de disturbis, que gira al cor del rellotge mecànic. Exposada a noves maneres d'organitzar els diners, el temps i el treball, s'involucra en el moviment local dels rellotgers anarquistes, on coneix el viatger rus Pyotr Kropotkin. (FilmAffinity)

CRÍTICA

22/02/2022 - BERLINALE 2022: No hi haurà temps per a la revolució anarquista als tallers de rellotgeria suïssos, segons el director emergent ara premiat a Berlín Cyril Schäublin

A *Unrest (Disturbios)*, de Cyril Schäublin, el temps no llisca cap al futur sinó al passat *fin-de-siècle*, ja que pretén localitzar als turons rellotgers de Saint-Imier, Suïssa, el tret de sortida per a la modernitat en el seu conjunt. Posant dues idees contradictòries —en concret, l'auge de mesures coordinades de temps i el naixement del pensament anarquista polític— en un diàleg incòmode que no ofereix les revelacions esperades, *Unrest* va ser una de les pel·lícules més ben rebudes de la secció Encounters de la Berlinale d'aquest any, on es va emportar el premi a millor direcció.

L'ideòleg anarquista Pyotr Kropotkin entra a una fàbrica de rellotges suïssa. Podria ser l'entrada d'un acudit intel·lectual, potser de l'estil de les vinyetes del *New Yorker*, però és interessant descobrir que això no és ficció. Kropotkin, potser l'intel·lectual anarquista més conegut, es va inspirar en l'organització política que va veure entre els treballadors d'aquesta indústria, i això va ajudar a fermentar les idees que el van consagrar com una gran ment radical. Schäublin, també guionista i editor de la pel·lícula, gaudeix molt retratant aquesta trobada novel·lada, però es mostra menys segur a l'hora d'explotar millor la ironia dramàtica de la pel·lícula: el creixement entrelaçat d'una de les estructures més infatigables del món, flanquejat per una cosa que pretén destruir-lo. Va aconseguir una millor síntesi a la seva pel·lícula anterior, la premiada *Those Who Are Fine*, que retratava el robatori d'identitat per part d'una treballadora d'un *call center* al modern i laberíntic sistema de telecomunicacions de Zurich.

En contraposició a les observacions de Kropotkin (**Alexei Evstratov**, que lidera un repartiment d'actors no professionals) i a diverses passejades relaxants (és allà oficialment en una missió cartogràfica) per la ciutat de la vall, es tracta d'una història més llarga que concerneix a un dels treballadors de la fàbrica, la Josephine (**Clara Gostynski**), que a poc a poc pren el control del seu propi destí polític. A ella li confien una de les tasques clau de la línia de producció —tot es feia a mà en aquella època—, que la converteix en una cronometradora: subjecta la "roda de la insatisfacció", el mecanisme central que crea els tics segon darrere segon. La Josephine, que s'enfronta a l'escrutini del director general de la fàbrica (**Valentin Merz**) quant a quotes de producció i eficiència dels treballadors, es veu involucrada en el moviment anarquista, descrit com una conseqüència del sindicalisme que estava arrabassant el control a les relacions laborals a Europa. Com altres símbols de modernitat —fotografia i propaganda política— causen impressió a nivell local, Schäublin té moltes ganes de mostrar, amb un estil formal tranquil de preses llargues constants i diàlegs silenciosos, la resistència que hi havia al costat d'això i l'alternativa radical a la saviesa rebuda que avui donem per feta.

Però, això és anarquisme de paraula, però no d'esperit: tot encarnat d'una manera molt més amable que el nostre enteniment comú del concepte. Narra un període de temps tan curt —uns mesos a principis de 1870— que Schäublin no pot mostrar cap intent d'agitació política amb cost humà associat que faci que aquest cisma polític s'inscriu en alguna cosa més que un sentit abstracte. En lloc d'això, crea una mena de miniatura històrica, un espai urbà que a poc a poc es converteix en una forma burocràtica de gestionar-se a si mateix, on cada segon que passa denota valor econòmic, fet que insinua el món del futur de forma enginyosa i subtil.

David Katz – cineuropa.org